

František Benhart

DVANAJST JULIJSKIH DNI Kako se je zgodilo, da je skuhala moja gospa v Miletínu kavo iz vode dunajskega izvora

Tole pisanje naj bi bil preprost zapis našega dvanajstdnevnega bivanja v Sloveniji julija letos, razmeroma temeljit, pa ne bogve kako podroben. Saj ne gre tako za sam zapis sicer kar vsakdanjih stvari kot za poskus pogledati v štrene čudne povezanosti sicer kar vsakdanjih stvari, v štrene, ki nam jih komaj opaženo in komaj razvozljivo sproti pripravlja – prav mogoče s hudomušno razigranostjo – nerazberljivo naključje, ki se mu nekako bojim reči kar usoda.

Sreča v nesreči

Ko smo šli – žena, vnuk, jaz – po češkobudjjeviški cesti od Trebonja v Miletín, da tam prenočiva pred »velikim potovanjem« v Slovenijo, se je naenkrat prignal od zahoda, nam nasproti, izredno močan veter, predhodnik nevihte, in v starem drevoredu ob cesti so začele od visokih dreves padati veje – prva, ogromna, je padala prav pred nami dolge sekunde, brez diha smo strmeli, kam bo padla... V zadnjem trenutku sem krenil malce v levo, veja pa je padla s hrupom na naš desni sprednji bok, žena in vnuk sta slišala zvok razbitega stekla, jaz ne; namenjena je bila najbrž vetrobrani – to pa bi našo pot nujno končalo prej, preden se je bila začela. (Pa še nič ne vemo kje.) Takole sem, četudi je bila sobota proti večeru, utegnil v bližnjem mestecu (*Auto-moto Kučera*) kupiti novo steklo žarometa, moj dober znanec, sicer mizar, kot so v tem mestecu skoraj vsi moškega spola, mi je steklo prilepil, kamor je spadalo, mi pa smo lahko samo molili, da bi zdržalo en dan brez dežja in bi se prilepljeno posušilo, kot je treba.

Zgodaj zjutraj smo pa šli, kot da ne bi nikdar padla nobena dvometrska veja, čez mejni prehod Halámky – Neunagelberg, in ob osmih smo že stali na dunajski Lichtensteinerstrasse. Kar naenkrat mi je v zadnjem trenutku na avtocesti hušknila v glavo misel, da bi ne bilo slabo pokazati vnuku Štefanu dunajskega Štefana. Poletno nedeljsko jutro na Dunaju: od Dunajčanov srečaš tu v tem času le neveliko ljudi, psov in konj s kočijami. Vidiš pa lahko še Hofburg z nekaj zgodnjimi turisti... in potem, spet za volanom, ugotoviš, da prideš, čeprav dezorientiran, brez težav iz centra Dunaja spet na avtocesto, če si z Dunajem vred prav nedeljsko miren. Poznate Bad Fischau, tisto hundertwasserjevsko stilizirano ob-avtocestno »postajo za utrujene«? Vsakič se ustavljamo tu, za kavico, sladoleđ. Toda naša škoda hoče tokrat še naprej, naprej. Za kosilo (ocvrt piščanec še iz Prage) ustavljamo torej šele pri motelu Arnwiesen.

To je že čisto blizu Graza, slovenska meja ni več daleč. Kod v Slovenijo? Več

»vhodov« premoremo od prej, tudi s tradicijskimi prenočišči pri znancih, čeprav ne takoj za mejo. Tokrat je bilo vnaprej in kolektivno izbrano Jezersko. Pogledati je treba gospo Emilijo tam gori pri Štularju. Lani septembra sem jo samo pozdravil skupaj s televizijsko ekipo, ko se je bila pred kratkim vrnila iz bolnice, kajti krava jo je v hlevu stisnila ob zid. Tokrat mislimo tu spet prenočiti. (Prvič smo bili tu leta 1991, ko je JLA v avtobusih neslavno odhajala z meje.) In še na ekranu misliva tu z vnukom gledati finalno tekmo nogometnega prvenstva Nemčija – Češka. Starejša sestra gospe Emilije se ne počuti najbolje, po osmi uri bi najrajši že legla, toda radovoljno nama za dve uri prepušča sobo s televizorjem. Kar neprijetno nam je, ker morajo tekmo podaljšati, ko pa pade »zlata gol« in je igre konec, sem skoraj vesel, čeprav bi seve žogo mnogo rajši videl v nemški mreži. Ja, popoldne smo skočili še na kmetijo Makek, k najinim starim znancem Skubrovim, in zvedeli, da je Ankrej Krničar, dolgoletni oskrbnik Češke koč, hudo bolan – zato ga tudi, vabilu navkljub, lani ni bilo na snemanju televizijske ekipe na dvorišču pri Makeku. Z vnukom Štěpánom se eno urico voziva gor mimo Makekovega marofa proti Češki koči, časa ni več, da bi prišla čisto do tja; tam, kjer piše *Pri studencu*, obrneva. Jaz Češko koč že poznam, vnuka pa bo že počakala.

Zjutraj z Jezerskega naravnost v Ljubljano. Deževno Ljubljano. Opravek v banki, v Slovenski matici pri Jančarju o zadevah v zvezi z mojo »potopisno« knjigo, ki naj bi izšla še letos. Kratek obisk pri starih prijateljih Husejevih na Kodeljevem. Potem pa že v Kozarje, kjer sem pismeno naročil prenočitev pri gospe Rozaliji. Tu še pred nočjo urednikujem: povabil sem pesnika in založnika Iva Frbežarja, da malo pogledam njegov prevod pesmi Lubora Kasala. Upanje: po Skáclu bo na Slovenskem spet izšel češki pesnik. Zjutraj še ponovno v Ljubljano. Spet v banko, z Matjažem Kmeclom pomenek o morebitni skupni odpravi kam v hribe, da bi kar najdlje mojim starim nogam pomagal avto (Matjaž: *Debela peč? Peca?*), z Alojzom Ihanom pa o možnosti češke izdaje najmlajše slovenske poezije.

Sledi sedem dni in noči v Strunjanu, zdravilišče Krka. V enem od štiridesetih bungalovov je lepo. Sploh je lepo, kakor koli je morje precej hladno za ta letni čas. Toliko bolj prizadevno se kopamo v bazenu s toplo morsko vodo. Uživamo. Razpoloženja bistveno ne pokvari niti dogodek z jakno takoj drugi dan bivanja: obesil sem jo poleg ženine pred vhodom v jedilnico, pa je izginila: dokumente iz njenega žepa sem odkril čez čas na mizi v hotelski dvorani. Ključa od avtomobila iz drugega žepa pa ne. V ženini torbici je bil na srečo še rezervni. Niti bivanje v Strunjanu ni bilo povsem »neliterarno«. Iz Trsta nas je prišel obiskat Miroslav Košuta z ženo Marto. Spomini na skupna doživetja so se prepletali z načrti za prihodnost. (Med drugim: večer slovenskih pesnikov iz Trsta v praški Violi.)

Zmerom nekaj pada

Predzadnji dan bivanja v Strunjanu se sin Vít, vnuk Štěpán in jaz odpeljemo v Ljubljano in po možnosti še v hribe (*Debela peč?*). Z Matjažem Kmeclom se nisem utegnil telefonsko domeniti. Sin stanuje s hčerko v pisateljskem domu na Belem križu in je imel pred dvema dnevoma majhno nezgodo: na križišču mu je nepričakovano prišel mladi biciklist pred avto, padel na tla, pa se mu ni nič zgodilo – le steklo desnega žarometavtomobila se je razbilo. (Če ne padajo dvometrske veje, padajo pač dvajsetletni mladeniči.) Telefonsko se še zvečer zmenimo s servisom Škoda blizu Ljubljane (*Suhadolc, Toško čelo*) in zjutraj ob devetih smo že tam. Takoj popravljen. Potem še v ljubljansko banko – ko pa že zavozimo po Celovski, proti

planinam, se ulije ploha, ki ne obeta nič dobrega, še zlasti ne v hribih. Spotoma torej sproti »ustvarjam«: s Celovške krenemo v stari Šentvid, ustavimo na parkirišču pred trgovino Merkur. Skočim v vhod v trgovino, tam nek gospod čaka, ko bo dežja manj, pa ga vprašam, ali ve, kje je ta ulica Štula. Koga iščete tam? Radio Ognjišče. Ja, to pa morate takole nazaj, drugo ulico v levo, čez železniško progo pa spet v levo. Se zahvalim in pišem potem v avtomobilu pismo Mateji. Štěpán mi od zadaj gleda čez ramo in poskuša brati in razumeti mojo slovenščino. Vít ga začudeno vpraša, kako da je naenkrat tako radoveden. (Jaz vem zakaj: na čast svoje babice misli. Dva dni prej, ko sem pri večerji v jedilnici rekel, da bi šel rad pogledat strunjansko cerkev tam na drugem hribčku, se je soseda ponudila, da bo tudi šla. Ni, kajpak, vedela, da se ženi ne bo dalo iti, obzirna je do svojih nog. Jaz pa nisem mogel kar tako odkloniti gospejinega spremstva. Deset minut je samo, je še rekla gospa. Ko sem se vrnil v naš bungalov, mi je vnuk počital, da je deset minut in deset minut največ dvajset minut, ne pa pol ure. Jaz pa sem resnično hitel nazaj, medtem ko bi gospa Pavlina očitno zdržala v moji družbi še kakšno minuto več.)

Kdo pa je Mateja? Mlada sodelavka radia Ognjišče, lani me je ob zaključku Vilenice prav prijetno intervjuvala kar v mraku na hrodu pred jamo. Potem sva si napisala nekaj kartic oz. pisem. Ker se zanima za češčino, sem ji zdaj prinesel knjigo Sedm slovinských básníků pa še nek češki prevod njenega priljubljenega Rilkeja. Po navodilih gospoda pri vhodu v Merkur smo šli potem v smeri Ognjišča, toda morala je biti kaka napaka vmes, ker smo se potem spet znašli in obračali pri Merkurju, to pa se je še enkrat ponovilo, tudi skozi ulico Pregnancev – tu stanuje Milan Jesih, sem se zavedel – smo se peljali dvakrat. Šele potem (v tretje gre rado) smo ustavili pred veliko renovirano zgradbo, z dežnikom sem šel vprašat vratarja – Ognjišče pa je bilo čisto blizu našega avta, samo v suterenu. V pisarni uredništva sem oddal dve kuverti za Matejo, skupaj s pismom, saj sem vedel, da je najbrž ne bo; dela le honorarno, mi je rekla gospa. – Ko pa smo že bili v Šentvidu in Debela peč je postala povsem nerealna, smo skočili še v Zvezdo k prijateljici Marti, pesnici, ki bo baje kmalu izdala svoj prvenec – pri svojem devetinšestdesetem letu. Pa zakaj ne? Ovitke knjige, po diafilmu sodeč, je videti prav vabljiv. Zakaj ne?

Ko se poklapano vračamo k morju, govorimo o Nanosu kot o možni nadomestni alternativni. V Postojni ustavimo pri hotelu Kras. Malce zapoznemo kosilo. Še čez ulico na kavo in sladoleh h gospe Mileni, znanki iz Belskega; bivša natararica se je osamosvojila. Nebo se jasni. Še večja možnost za Nanos. Vsekakor zaradi gotovosti, da bo vsaj nekaj »planinskega« v tem meteorološko neposrečenem dnevu, peljem svoja fanta v znano podnanaško vas Strane, ki jo jaz že poznam, s prastaro tiso ob cerkvi, z bunkerji, z občudovanja vredno »generalsko« vilo kar na koncu sveta ter s prekrasnim razgledom na Postojnsko kotlino in Javornike. Ko pa smo šli spet dol proti jugu, je sin sam rekel, poglejmo vsaj v Podnanos. In smo pogledali in videli, da se še pred vasjo odcepi od vipavske ceste asfaltirana pot gor proti Nanosu. Seveda smo šli gor, saj je tudi sonce lepo sijalo. Šli smo, čeprav se je začel makadam, potem pa sem rekel, da bi že lahko zmogli peš. Precej dolgo smo torej pešačili, pa ni kazalo, da bi lahko prišli, recimo, v eni uri do vrha. In na zahodu so se spet pokazali zlovešči temni oblaki. Sin se je vrnil po avto. Čisto do njega je tekel. Pa smo šli spet z avtom. Serpentine, en predorček, in že smo bili na presenetljivo razsežni nanoški planjavi v višini okrog tisoč metrov. Cesta, precej ozka, je bila košček makadamska, košček cementirana (nekoč zelo zdavnaj) in spet in spet košček tak, košček tak. In slabša in slabša. Nazadnje smo pustili avto na ovinku in nadaljevali peš, po travnati, mehki bližnjici, toda precej strmi. Štěpánu se več ne da. Glavna nevarnost pa prihaja od zahoda – črni oblaki so že prav nad nami, dež je v

prihodnjih trenutkih gotova stvar. Pred nami, celo malo niže, je obnovljena stara kamnita cerkev svetega Hieronima, včasih so baje prejemali zanjo od tržaških mornarjev olje, da so vzdrževali tu ponoči luč za orientacijo ladij. Do nje več ne pridemo, kaj šele do Vojkove koč (kjer bi se lahko povselili z udomačenim medvedom). Hitro nazaj v avto, vračamo se – in že dežuje. Vtis z Nanosa: odljudno kot malokje, ni mogoče verjeti, da je bilo tu včasih živahno, celo železovo rudo so tu baje pridobivali v 16. stoletju, in še zdaj je tu pravzaprav naselje, zelo raztreseno, enajst samotnih kmetij, samo da jih nikjer ne vidiš; in samo dve sta še naseljeni.

Petsto in še več

Po končanem bivanju v Strunjanu – naj še zapišem, da je bila zadnja noč v njem moja petstota v Sloveniji! – se vračamo proti severu. Razmišljam, kaj bi še bilo spotoma vredno pokazati Štěpánu. Ja, Socerb, saj tudi žena in jaz tam zelo dolgo nisva bila. Se še spomniva, da je bila tam tudi gostilna – zakaj ne bi šli tja na kosilo? Samo da smo potem na vsej črti razočarani: grad, ali kar je ostalo od njega, je zaprt, gostilno odpirajo šele ob osemnajstih, niti tistega sijajnega razgleda na Trst si ne moreva privoščiti. Jasno, danes gre lahko vsak v Trst in natura, ni mu treba gledati tja poln hrepenja, tudi vsak češki turist ima zeleno luč. Pa vendar je škoda tistega pogleda od zgoraj, s socerbskih razvalin. Sproti odločam, da bomo našli gostilno kje na Podgorskem krasu – saj niti tam vasi ne manjka, povrhu pa tja še nikdar nisem prišel. Tako nas je lepa asfaltirana cesta pripeljala v Podgorje, najjužnejše od vseh devetih slovenskih Podgorij, tik pod Slavnikom je. Tudi gostilna blizu železniške postaje se imenuje *Pod Slavnikom* in je vsekakor priporočljiva, kar velja tako za izbiro kot za kakovost jedi. Dva kilometra za vasjo imajo že hrvaško mejo. Nas pa so bolj zanimale vasi pod Podgorjem, ki smo jih nekega sijajnega večera zaneseno gledali globoko od spodaj, od cerkve v Hrastovljah – Praproče, Brežec, Podpeč, Zaniograd... Nazaj grede smo zdaj krenili vsaj v vas Črnotiče, ki leži v zavetni legi pod nizkim skalnatim previsom. Zavedam se, koliko takih očesu ljubih vasi je na Slovenskem, kamor še nisem stopil – in kamor tudi najbrž ne bom utegnil več stopiti.

Naš cilj tega dne je Hrušica. Spet bomo enkrat prenočili pri gospe Jožici. Mislimo obiskati novo gostilno v zgodovinski, pa lepo renovirani zgradbi nekdanje pošte, žal pa imajo ob torkih zaprto. Odprto pa je pri Plesničarjevih, ki smo jih nekoč, ob prvem obisku Hrušice, obiskali skupaj z gospo Jožico. Čudovito je, če lahko prijateljski pogovor v pristrmem okolju nadaljuješ tudi po štirih letih, kot da se nikoli sploh nismo razšli. Zdaj naj pripomnim, kaj je o tem kraju napisal častitljivi Valvasor: *Vsebuje ostudne divjine, kjer te spremljajo neprijetnost, dolgčas, strah, nevarnost in neudobnost...* Ja, takrat, pred tristo leti, je stala tu pošta čisto na samem, med neskončnimi gozdovi, in čeprav so tu baje za popotnike dobro poskrbeli, so imeli hkrati večkrat opravke tudi z roparji. Danes se zdi, da bo Hrušica, dolga leta pozabljena in domala neznana, le turistično zaživela, še zlasti, ker dobiva stara, delno še »rimska« cesta Kalce–Col postopoma več in več asfalta.

Drugi dan smo se morali obvezno ustaviti v Ljubljani – že zato, da bi si kupil novo jakno. Kupil sem, s tisto ukradeno pa ni primerljiva. (Še dobro, da sem v tisti zgubljeni na Jezerskem zadnjič fotografiran – je pač sodila k meni, spremljala je moje ne zgolj planinske vzpone, da tako malce neskromno rečem.) Čas kosila. Ker smo ob prihodu v Ljubljano pred dvanajstimi dnevi kosili v Ljubljani (pri Šestici), si vsi želimo sesti k mizi že kje zunaj mesta. Zgodilo se je v Šentvidu pri Lukovici, v

gostilni, ki jo slovenski vozniki gotovo zelo dobro poznajo – *pri Vovku*, če se ne motim. Iskanje gostilne je bil vzrok, da smo šli po štajerski magistrali, čeprav smo bili namenjeni v Matkov kot. Ni se nam, za čudo, mudilo, jaz pa sem se spomnil, da že dolgo nisem šel skozi Braslovče, ki ležijo malo stran od glavnih cestnih povezav. Nekako sem si zapomnil, da je od tu doma pesnik in literarni zgodovinar Dušan Ludvik, kar novi krajevni leksikon Slovenije ne pove, zremo pa v njem, da je od tu doma smučarski skakalec Matjaž Debelak. Pač novi časi, nova imena.

Matkov kot. Jaz osebno prihajam sem petič. Prvič je bilo leta 1966, takrat sem samo bežno govoril tu z današnjim gospodarjem Frančkom, fant na konju je bil takrat. Potem smo štirikrat prišli v Matkov kot tudi prenočit, prvič je bilo zgoraj pri Perku, potem pri Kočnarjevih, pri njih je bilo prvič 1969, takrat sta še živela stara dva. Nato je sledil presledek osemnajstih let, in ko smo spet prišli, je bil že gospodar tisti nekdanji fant na konju. Dve leti pozneje smo že bili tu s Štěpánom. Skozi ves ta čas smo bili in smo s Kočnarjevimi v pisni, vsaj novoletni zvezi – in, neverjetno, kako noro čas hiti. Najstarejši od treh domačih fantov, Lovrenc, ima danes že svojo punco Uršo, doma iz Zadreške doline, in kaj se ve, kdaj bo svatba. Za vsak primer premoreta že povabilo na poročno potovanje v Prago.

Misterij vode

Naslednji dan sta prišla po Štěpána njegova starša in družinica se je odpeljala na morje, tokrat hrvaško. Naju so Kočnarjevi prepričali, da je od tu v Avstrijo najbolje iti skozi Podolševo in Koprivno, ne pa po tistem dolgem obvozu ob Savinji, še zlasti zato, ker je pri Ljubnem po razdejanju voda precejšen cestni odsek v brezupnem stanju. Zjutraj torej greva navzgor mimo Matkove domačije, ki je pozimi pogorela in zdaj gradijo še večjo in lepšo, in mimo Perka k cesti, ki pelje na Pavličevo sedlo, in naprej k Svetemu Duhu. Tu se pogovoriva z gospo Strevčevo, pravkar je spustila krave na pašo, fotografiram ženo skupaj z njo, pa nam gospa pove, da je šla z avtom naprej po tej poti, kot greva zdaj midva, le enkrat, pa ne bi šla več. Malce sva se ustrašila, toda greva naprej, nič ne pomaga. Kmalu razumeva, zakaj ne bi šla: na nekem mestu je zgrajen lesen most, voda je tu sprožila plaz in plaz je strgal cesto, saj so Kočnarjevi govorili tudi o tem; ko še ni bilo mostu, je morala biti vožnja hudičevo nevarna. Sicer pa je vožnja po tej *Solčavski panoramski cesti* pravi užitek. Žena pravi – čeprav imava še precej daleč do asfalta – da je to zanj najboljši doživetje od vsega tokratnega bivanja v Sloveniji. Razgled je v sončnem dopoldnevu res čudovit. Še lepše bi seveda bilo, če bi šla pogledat v gostišče Firšt šele junija odprto stalno razstavo o Potočki zijalki, poskusit *kislo vodo* pri Klemenšku in se ustavila v Koči pod Olševo (očitno prav pri »najini« gospo Strevčevi), če bi od Rogarja »skočila« gor k Potočki zijalki (prej ko jo bodo zaprli, ker tu turisti baje bolj in bolj postajajo strastni arheologi-tolovaji), če bi obiskala moje davne podolševske znance pri Robniku (Plesniku) in Bukovniku, kjer sem prav pred tridesetimi leti večkrat prenočil – toda najin cilj je danes Češka, tako da večjih »odskokov« si ne moreva privoščiti. Saj tako voziva počasi; gospa Kočnarjeva: V Črno na Koroškem bosta prišla čez dve uri. In res sva se vozila tistih trinindeset kilometrov, kajpak z ustavitvami vred, pet minut manj kot dve uri.

V Koprivni je naju že pričakal asfalt, kajpak starejšega porekla. To obsežno, raztreseno gorsko naselje, deloma že v Avstriji (zdaj pa s komaj še 170 prebivalci), pomeni zame vstop v »neznano deželo«. In ko sva šla naprej proti Črni, Žerjavu in Mežici, povsod, na ulicah, v trgovinah, v kavarni, v banki, sva se strinjala v

ugotovitvi, da živijo v tem koroškem kotu sveta nadpovprečno lepe ženske. To preseneča tembolj, ker se tu zaradi onesnaženosti ozračja po krivdi rudnikov po domače reče *Dolina smrti*. O njihovem delovanju pričajo gola pobočja naokrog, toda po ukinitvi talilnice dobiva narava počasi spet svojo šanso. Torej v teh treh vsekakor zanimivih krajih sva pustila svoj zadnji slovenski denar in odšla proti meji. Samo da iz mesta Mežice lahko gredo naravnost v Avstrijo le domačini, kar sva ugotovila šele na mejnem prehodu pri Rehtu. Morala sva se vrniti v Mežico in ob reki Meži kreniti na tisti pravi prehod – Holmec. (Pa še k Mežici in k novemu Krajevemu leksikonu: le-ta nas informira, da se je v Mežici rodil politik Herman Rigelnik, o tem pa, da se je tu rodil tudi pesnik Herman Vogel, ki so mu prav v teh dneh odkrili na rojstni hiši spominsko ploščo, leksikon molči.)

Če bi lahko šla iz Mežice čez mejni prehod pri Rehtu, bi rabila le še dva kilometra in bi bila v Spodnjih Libučah, takole pa sva se pripeljala v tamkajšnjo galerijo Falke po najmanj desetih kilometrih vožnje. Zakaj? Hčerka mi je v Matkovem kotu z drugo pošto izročila tudi vabilo na razstavo *Herman Falke (1933–1986)* v tej galeriji, pa sva morala izkoristiti priložnost. Gospa Renate Falke, vdova po tem pomembnem avstrijskem slikarju, se je kmalu po najinem prihodu vrnila s sinom domov, pa je nama s svojo malce pozabljeno slovenščino povedala veliko zanimivega o možu in tudi o sebi, o svojem delu, o svoji skrbi za to že znano vaško galerijo. Upam, da se bo kmalu odzvala mojemu povabilu v Prago, kjer je doslej še ni bilo.

In končno se peljeva res domov na Češko, brez vmesnih ciljev. Lavamünd ali slovensko Labot, St. Paul, pred Wolfsbergom že na avtocesto, okrog Graza, pri Zöbern na kavo. Kmalu zatem sva že v nepredstavljeni (petkovi) gneči na Dunaju. Vozimo po polževo, stop naprej stop naprej. Pa še dežuje. Ne vem, koliko takih polževih kilometrov sva prevozila. Pogled na armaturno ploščo: rdeča lučka svari. Naenkrat pa se že prične iz motorja kaditi. Voziva v levem voznem pasu, desno so trije pasovi. Moral bi ustaviti, toda v tem pasu... Vozim naprej in naprej, kadi se zmerom bolj, v mimovozečih avtomobilih se nama posmehujejo. Končno zagledava na desni strani še četrti pas. Žena z roko daje znak, da greva v desno. Počasi le gre. Nenadoma pa motor ugasne, noče več vžgati. Greva ven, potiskava avto, neki mladenič iz najbližnjega vozila pomaga. Pa stojiva v »mrtvem« pasu: malo spredaj je odcep v neko ulico, toda uvoz vanjo prepovedan. Najina sreča. Tudi dež preneha. Gledam hladilec – seveda prazen. Čeprav sem zjutraj dolil, kolikor je bilo treba. Imava s sabo samo ostanek destilirane vode. Moram po vodo. Vzamem prazno steklenico, eno manjšo še spotoma najdem, grem po cesti desno dol, na levi strani ograja, na desni strani ograja, za njo zid, za zidom zgoraj neka ulica. Po slepi cesti pride za mano policijski avto, vodo potrebujem, rečem, pa mi pokažejo na luže, kjer je vode po mili volji. Pridem do konca ceste, tu se le-ta v ostrem kotu nadaljuje z drugo cesto levo gor, policija krene prav tja. V ostrem kotu obeh cest opazim prehod skozi ograjo, po mokrem travniku tako pridem na ulico, ki je bila prej nad zidom in se je tu znižala na raven ceste, po kateri sem prišel. Za vogalom, pravokotno, je druga ulica, čeprav živčen, kot sem, registriram bogate vile, pred njimi avtomobili. Z enim, prav blizu mene, je pravkar prišla mlada gospa, izstopa, gre k vratom na vrt. Stopim k njej, izjecljam, kaj se je zgodilo, ter ali bi mi lahko poklonila nekaj navadne vode. Povabila me je naprej, na vrt, kjer sem zagledal tudi bazen, gre noter, zadrží psa, ki me misli kaznovati za predrznost, tudi mlad človek, prav gotovo njen mož, pride ven, trenutek čakam, pa že držim v rokah čisti pomiti steklenici z vodo, eno, največjo, v njuni polivinilni vrečki. Srečen se zahvalim do tal in se vračam tistih zagotovo deset minut nazaj k avtu, negotov, poln strahu, ali bo

motor hotel vžgati. Dam hladilcu vode, kolikor želi, pa voda še ostane. In za volan, z desno nogo naprej. Je vžgal!

Tako sva prišla, že brez dogodivščin, po sedmi uri na češko mejo in v Miletín, kjer sta naju čakali postelji. Zaman se še zdaj poskušam spomniti, tudi s pomočjo karte Dunaja, kje sva obstala, vodeželjna. Mogoče je bilo tik pred *Favoriten*. Potem bi bila tista ulica z vilami najbrž *Stiny g.* Ampak ne vem. O mladih, lepih, najbrž bogatih, pa vendar vljudnih zakoncih tudi ničesar ne vem. Samo polivinilno vrečko imam kot corpus delicti na svoji mizici tik ob natrpani knjižnici. Piše na njej: *Ihr Sanitätshaus, Bandagist und Orthopädietechniker kerkoc*. Prvo, kar je žena storila zame, ko sva se znašla v najini miletínski sobi, je bilo, da je skuhala kavo, to pa iz tistega ostanka v podarjeni dunajski steklenici. Vodi iz tamkajšnjega vodnjaka, če nisva tam res delj časa, namreč ne zaupa.